

- németországi, ausztriai és svájci német nyelvű osztályozók 1993-ban spontán módon keletkezett klubja, a DACH-Konferenz;
- német alkalmazók által életre hívott klub, az Arbeitsgruppe DK, amely a Gesellschaft für Klassifikation mellett működik;
- az észti könyvtárosszövetség kebelében megalakult osztályozó és tárgyszavazó munkacsoport, amely az ETO nemzeti táblázatainak kiadását gondozta;
- a portugál nemzeti könyvtár menedzselte PORBASE projekt keretében létesült alkalmazói klub, amelyben kb. 100 intézmény vesz részt, 84%-ban olyan könyvtár, amelynek az ETO-n kí-

vül nem áll rendelkezésére másféle osztályozó rendszer;

- 1997-ben jött létre a TINLIB-et használó nagykönyvtárak részvételével az ETO román nemzeti bizottsága.

A klubok tagsága mindenekelőtt az internet révén áll egymással kapcsolatban.

/SOSIŃSKA-KALATA, Barbara: Klub Użytkowników UKD. = Bibliotekarz, 7–8. sz. 2000. p. 17–21./

(Futala Tibor)

Felsőoktatási könyvtárak finanszírozása Lengyelországban

Lengyelországban a felsőoktatás (főként az egyetemi oktatás) mostohagyerekei a könyvtárak. Ez részint a finanszírozás módjából, a könyvtárak szervezeti alávetettségéből, a szponzorszerzési nehézségekből és abból következik, hogy a Tudományos Kutatási Bizottság szűkkeblűséget tanúsít megfelelő pályázatok kitűzésében, részint pedig abból, hogy az egyetemek és a főiskolák tudományos kutatói és oktatói is lépten-nyomon (pl. szakirodalmi tevékenységükben) megfelelnek az egyébként általuk intenzíven használt könyvtárakról, azok működési-fejlesztési szükségleteinek „elővezetéséről”. Sőt: inkább az ellenkező tendencia figyelhető meg a mondott és nyomtatott közbeszédben: a könyvtárak túlságosan drágák, jó volna, ha takarékosabban, kevesebb pénzbe kerülve működnének.

És valóban: a könyvtári munka, a könyvtárak megfelelő színvonalon való működtetése nem olcsó dolog. Azt is elmondhatni: mindegyre drágább. Viszont azt is tudni kellene: a kor színvonalán álló szakirodalmi és információellátás nélkül reménytelen annak az elmaradásnak fokozatos behozása, amely a nyugati színvonalhoz képest jellemzi a lengyel tudományosságot.

A könyvtárosokat eddig – sajnos – korántsem csak az ő hibájukból érdemben nem vonták be azokba a vitákba, amelyek a tudomány finanszírozási szükségleteivel kapcsolatban zajlanak. Pedig a Tudományos Kutatási Bizottság igencsak jól

tenné, s ennek itt is az ideje, ha a könyvtárosokkal vállvetve kimunkálná a tudományos és felsőoktatási könyvtárak „testre szabott” finanszírozási rendszerét.

Nem tagadja senki: a szóban forgó könyvtárak működésében bizonyos magatartásokat is el lehetne érni, ám e célból körükben restrukturizációt és modernizációt kellene véghezvinni, ami kezdetben pluszkiadásokat tenne szükségessé, olyan kiadásokat, amelyeket a jelenlegi finanszírozási rendszerben egyszerűen nem lehet előteremteni. Azután szükség volna olyan speciális programok meghirdetésére, illetve pályázatok kiírására is, amelyek élénkítenék a jelentősebb vállalkozások elindítása iránti hajlamot. Célszerű volna, ha ezek a programok és pályázatok államilag (a költségvetésből közvetlenül következők) volnának. Ebben az esetben a szükséges jogszabályi módosításokat is áttételek nélkül lehetne abszolválni.

Önkritikaként írja a szerző: a vezető kádereknek hozzáértőbben kellene gazdálkodniuk, a gazdasági munkát láttatóbban prezentálniuk a fenntartói környezetben, különféle mutatókat kidolgoztatniuk a költségek reális indoklására, egyszerűen: korszerű menedzserré kellene válniuk.

/JAZDON, Artur: Finanse bibliotek uniwersyteckich w Polsce. Problemy i propozycje. = Przegląd Biblioteczny, 68. köt. 1–2. sz. 2000. p. 59–75./

(Futala Tibor)